Utlåtande JsUU 5/2019 rd– RP 29/2019 rd, SRR 2/2019 rd

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2020

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2020-2023

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2020 (RP 29/2019 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 11.11.2019.

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2020—2023 (SRR 2/2019 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 11.11.2019.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- lagstiftningsråd Jyri Inha, finansministeriet
- lantbruksråd Esa Hiiva, jord- och skogsbruksministeriet
- forstråd Marja Hilska-Aaltonen, jord- och skogsbruksministeriet
- forskningsprofessor Jyrki Niemi, Naturresursinstitutet
- forskningsprofessor Jussi Uusivuori, Naturresursinstitutet
- business controller Mika Aho, Forststyrelsen
- skogsdirektör Anna Rakemaa, Finlands skogscentral
- vice verkställande direktör Simo Jaakkola, Maskinföretagarnas förbund rf
- forstdirektör Juha Hakkarainen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- forskningschef Juha Lappalainen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- skogsdirektör Karoliina Niemi, Skogsindustrin rf
- centralförbundsordförande Mats Nylund, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Naturresursinstitutet
- Lantmäteriverket
- direktör Heli Tammivuori, Livsmedelsindustriförbundet rf

Klart
5.0

- Renbeteslagsföreningen
- ProAgria Keskusten Liitto ry
- Finlands 4H-förbund
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Finlands Pälsdjursuppfödares Förbund rf
- Finlands Vattenförsörjningandelslag rf
- Centralförbundet för Fiskerihushållning
- Suomen Sisävesiammattikalastajat ry
- Finlands Vattenverksförening rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Planen för de offentliga finanserna 2020—2023.

Utskottet fäster i enlighet med planen för de offentliga finanserna uppmärksamhet vid att de närmaste årens planering av den ekonomiska politiken skuggas av att tillväxten i den internationella ekonomin och särskilt i euroområdet och andra ekonomier väntas avta. Även Finlands ekonomiska tillväxt avtar, trots att den makroekonomiska prognos som ligger till grund för planen för de offentliga finanserna inte inbegriper någon recession. De risker och den osäkerhet som är förknippade med den ekonomiska utvecklingen har emellertid ökat.

Utskottet konstaterar att de årliga anslagen under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel uppgår till cirka 2,6 miljarder euro under ramperioden. Finansieringen av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och av Europeiska havs- och fiskerifondens åtgärdsprogram för åren 2014—2020 ingår i förvaltningsområdets ram och följer programmen. Det har ännu inte beslutats något om EU-finansieringens belopp eller om den nationella finansieringen för finansieringsperioden 2021—2027, vilket är orsaken till att anslagsnivåerna för 2021—2023 under programmomenten har beräknats motsvara anslagsnivån för innevarande programperiods tre första år. Direkta stöd som i sin helhet finansieras av EU fortsätter under ramperioden på 2020 års nivå.

I regeringsprogrammet har det för ramperioden för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde anvisats tilläggsanslag bland annat för ett klimatprogram för markanvändningssektorn på sammanlagt 83,8 miljoner euro. Av detta anslås sammanlagt 39,8 miljoner euro för ökningar av engångsnatur för åren 2021—2022. Vidare anslås år 2020 21 miljoner euro för nya förbindelser om ekologisk produktion, 9 miljoner euro för åtgärder för att utveckla åkerstrukturen, 16 miljoner euro för främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion och 4,9 miljoner euro för METSO-programmet. Tilläggsanslag har utöver detta anvisats också till bland annat främjande av livsmedelsexporten, bekämpning av djursjukdomar samt till översvämningsskyddet och åkermarkernas vattenhushållning.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde ska man inom trafikledshållningen prioritera de åtgärder som krävs för att garantera den dagliga framkomligheten i trafiknätet samt för att bromsa och reducera det eftersatta underhållet. Anslagen för bastrafikledshållningen höjs under ramperioden till i genomsnitt cirka 1,34 miljarder euro per år. Målet är att stoppa och minska ef-

tersättningen av underhållet. Av anslaget anvisas för 2021 som en framtidsinvestering av engångsnatur 10 miljoner euro för att avlägsna farliga plankorsningar samt 5 miljoner euro för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet.

Statsbudgeten för 2020

Jordbruket

Gårdsbruksenheterna är en livsviktig del av Finlands livsmedelstrygghet och försörjningsberedskap. Utöver de ekonomiska möjligheterna spelar jordbruket en viktig roll för vår försörjningsberedskap. Klimatförändring, ekonomiska kriser och väpnade konflikter kan mycket väl minska livsmedelsproduktionen avsevärt globalt sett. Vi kan inte ta för givet att vi kan köpa billiga livsmedel och energi utomlands i alla situationer. För att trygga försörjningsberedskapen behöver vi i dag mer än på länge ett fungerande jordbruk, en decentraliserad energiproduktion och en livskraftig landsbygd. *Utskottet betonar med hänvisning till budgetpropositionen att de grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde blir allt viktigare, dvs. livsmedelsförsörjningen, livsmedelssäkerheten och ett konkurrenskraftigt inhemskt livsmedelssystem, försörjningsberedskapen och rent vatten, hanteringen av djur- och växtsjukdomar, säkerställandet av hållbarheten och naturresursnäringarnas konkurrenskraft samt utvecklandet av landsbygdens livskraft. Jordbruket spelar en viktig roll också när det gäller att stävja klimatförändringen, eftersom jord- och skogsbrukssektorn som helhet är en betydande kolsänka.*

Utskottet konstaterar att anslagen för landsbygdsutveckling samt jordbruk och livsmedelsekonomi ingår i kapitlen 30.10 och 30.20 i budgetpropositionen. I budgetpropositionen är anslagsnivån under kapitel 30.10 nästan 7,4 miljoner euro lägre än i budgeten för 2019. Anslagsnivån under kapitel 30.20 är nästan 32,9 miljoner euro högre än året innan. I anslagen under kapitlen 30.10 och 30.20 ingår år 2020 sammanlagt 181,9 miljoner euro och åren 2021—2023 sammanlagt 68,3 miljoner euro i tilläggsanslag som grundar sig på regeringsprogrammet.

År 2020 betalas enligt budgetpropositionen sammanlagt 1 684 miljoner euro i stöd till jordbrukare, dvs. 3,8 procent mindre än 2019. Enligt regeringsprogrammet ska dock underskotten i miljöersättningen och kompensationsbidraget åtgärdas år 2020. Eventuella överföringar genom tilläggsbudgeten under hösten minskar således skillnaden i jordbrukarstöd mellan 2019 och 2020.

Utskottet fäster uppmärksamhet vid att det år 2020 kommer att betalas sammanlagt 1 365 miljoner euro i stöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP). Det stöd som betalas ur EU:s budget utgör 42 procent av jordbrukarstöden, dvs. sammanlagt 702 miljoner euro. Utöver de stöd som helt eller delvis finansieras av EU betalas det nationellt stöd till gårdsbruksenheterna till ett belopp av sammanlagt 319 miljoner euro år 2020. Det nationella stödet består huvudsakligen av nordligt stöd (293 miljoner euro). Jordbrukarstöden har de senaste åren uppgått till ca 32 procent av jordbrukets totala intäkter. Stöden inom den gemensamma jordbrukspolitiken utgör mer än 80 procent av det totala utbetalda stödet och ungefär en fjärdedel av jordbrukets totala intäkter.

Utöver jordbrukarstöden betalas år 2020 stöd för förbättring av jordbrukets struktur. Räntestödslån kan beviljas för finansiering av gårdsbruksenheters produktionsbyggnader samt, i anslutning

till startstödet till unga jordbrukare, för förvärv av fastighet och upphandling av lösöre till ett belopp av högst 250 miljoner euro, varav statens kostnader är cirka 25 miljoner euro. För startbidrag och investeringar för unga jordbrukare anslås 88 miljoner euro och för avträdelsepension 45 miljoner euro. För att säkerställa att finansieringen av investeringsunderstöd som helt och hållet finansieras nationellt är tillräcklig beviljas ur statsbudgeten 58,3 miljoner euro till Gårdsbrukets utvecklingsfond (Makera).

Utskottet konstaterar att anslagen i budgetpropositionen för 2020 kan bedömas räcka till för strukturstöden till jordbruket. Anslagen finns under moment 30.10.40 (Start- och investeringsbidrag till jordbruket), 30.10.41 (Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden) och 30.20.61 (Överföring till gårdsbrukets utvecklingsfond). Utskottet fäster dock uppmärksamhet vid att Makeras finansiella situation försämras betydligt från och med 2021 och att bidrag ur fonden inte kan beviljas utan tilläggskapital. Kapitalbehovet uppskattas till 69 miljoner euro för 2021.

Utskottet konstaterar att produktionsvolymerna inom jordbruket har varit i stort sett oförändrade under de senaste åren. Trots att företagsstorleken inom jordbruket har ökat snabbt sedan början av 2000-talet, har de ekonomiska resultaten för jordbruks- och trädgårdsföretagen dock försämrats på 2000-talet ända fram till 2016, då det sämsta resultatet på 2000-talet uppnåddes. Utskottet välkomnar varmt att gårdsbruksenheternas företagarresultat och lönsamhet enligt lönsamhetsbokföringen dock förbättrades 2017 och 2018. Företagarinkomsterna från jordbruket beräknas 2018 uppgå till sammanlagt 690 miljoner euro, vilket är en tredjedel mer än 2017 och mer än dubbelt så mycket som 2016. Av de kostnader på cirka 1,5 miljarder euro som företagarfamiljernas eget arbete och eget kapital föranleder beräknas företagarinkomsten för 2018 täcka cirka 46 procent, vilket ger en lönsamhetskoefficient på 0,46. Lönsamhetskoefficienten för 2016 var 0,19.

Utskottet anser att det är ytterst viktigt att stärka jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft så att den inhemska råvaruproduktionen bevaras. Eftersom priserna på produkter och insatsvaror har varierat mer än tidigare har det dock blivit svårare att förutse jordbrukets ekonomiska omvärld. Till följd av konkurrenssituationen har gårdarna begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor.

Utskottet noterar att de ökande skulderna och den långsamma tillväxten i omsättningen har lett till en klar uppgång i skuldsättningen. Relationen mellan skulder och omsättning, alltså den relativa skuldsättningen, har stigit från 76 procent 2013 till nästan 95 procent 2017. År 2018 sjönk gårdsbruksenheternas relativa skuldsättning till 89 procent. Skulderna har särskilt anhopats på de gårdar som har investerat. Stora skulder har lett till ökad finansiell risk, även om de låga låneräntorna har underlättat läget. På grund av kapitalintensiteten och kapitalets långsamma omsättning förutsätter fortsatt jordbruksverksamhet en relativt hög soliditet (det egna kapitalets andel av företagets totala tillgångar). Soliditeten har under de senaste åren varit i genomsnitt 72 procent. Skulderna har visserligen ökat snabbare än kapitalet på 2000-talet, varför finansieringen av investeringarna har varit beroende av främmande kapital.

I budgetpropositionen för 2020 föreslås under moment 30.20.01 (Livsmedelsverkets omkostnader) ett anslag på 2,0 miljoner euro (beredning av CAP27-reformen) för att trygga ämbetsverkets verksamhetsförutsättningar. Inrättandet av Livsmedelsverket har i och för sig framskridit väl, och sammanslagningen av de två tidigare ämbetsverken har planenligt lett till funktionella synergief-

fekter. Livsmedelsverket har redan vidtagit betydande åtgärder för att balansera ekonomin och hitta synergifördelar. Utskottet betonar att det strama ekonomiska läget inte får utgöra en risk för verkets lagstadgade verksamhet; verket måste fortsatt kunna upprätthålla en god livsmedelssäkerhet och en god växt- och djursjukdomssituation samt i egenskap av utbetalande organ bland annat utveckla sina informationssystem och ha beredskap att betala ut stöden i tid.

Av budgetpropositionen framgår att jordbrukets utsläpp av näringsämnen till marken och vattendragen har minskat tack vare landsbygdsprogrammets åtgärder och ökad miljömedvetenhet och miljökompetens. Övergödningen av Östersjön, som påverkas av många andra faktorer än jordbruket i kuststaterna, är ett stort problem. Klimatförändringen, naturresursernas mängd och kvalitet, planläggningen och styrningen av samhällsstrukturen samt energiproduktionsmetoderna påverkar i hög grad också utvecklingen av livsmedelssystemet och landsbygdsområdena. I framtiden kommer begränsningen av klimatförändringen och anpassningen till den att kvarstå som viktiga utmaningar. De förutsätter lösningar som påverkar markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionstekniken. I propositionen föreslås därför en betydande ökning av anslagen för främjande av naturresurs- och bioekonomin.

Ren mat och rent vatten intar en särställning i förhållande till andra tillgångar, menar utskottet. Konsumenterna värdesätter ren mat, såsom närproducerad och ekologiskt odlad mat. *Det är viktigt att en ökad andel ekologiskt producerad och närproducerad mat blir ett strategiskt mål för vår jordbrukspolitik med hänsyn till statsrådets tidigare principbeslut om utvecklingsprogrammet för ekobranschen, programmet för närmat och kriterierna för offentlig upphandling av livsmedels- och måltidstjänster.* Också de mindre slakterierna bör gynnas. Enligt propositionen ska 5 miljoner euro anvisas för finansiering av nya förbindelser om ekologisk produktion som ingås 2020. För att konsumenterna med sina köpbeslut ska kunna påverka produktionen av inhemsk mat måste de få bättre information än nu om var maten är producerad och vad priset på livsmedlen består av. Det behövs transparens i rutinerna för information om primärproduktionens, industrins och handelns andelar. Därför bör ursprungsmärkningen bli bättre. Det är också viktigt för hela livsmedelskedjan med ökade insatser för att främja exporten av jordbruksprodukter. I budgetpropositionen föreslås följaktligen tilläggsfinansiering för att främja matexporten.

Utskottet understryker att det absolut behövs åtgärder för jordbruk och utbildning i jordbruk när det gäller unga jordbrukare. Dessutom behövs det insatser för att göra det lättare att ta över jordbruket på etablerade gårdar. Vi har ett skriande behov av nya strukturer och nya företagare. Minskningen av antalet jordbruksföretag får under de närmaste åren inte tillta eller bidra till att livsmedelsproduktionen med inhemska råvaror minskar, eftersom målet är att produktionen ska hållas på nuvarande nivå. Annars riskeras försörjningsberedskapen i landet.

Man måste särskilt ta hänsyn till åtgärder som säkerställer jordbrukarnas arbetshälsa. Den fortsatta finansiering som föreslås för projektet Ta hand om bonden för 2019—2020 är mycket nödvändig, men jordbrukarna behöver också andra åtgärder. Avbytarservicen är viktig med tanke på företagarnas arbetshälsa och djurens välbefinnande. Här vill utskottet särskilt påpeka att avbytarna nu i stor omfattning blivit anställda på deltid. Målet bör vara heltidsanställning, för då ökar intresset för arbete som avbytare och det blir lättare att organisera avbytarservicen ändamålsenligt.

I enlighet med målen i den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka under de närmaste åren. Utskottet anser att det föreslagna anslaget för finansiering av investeringar i biogas- och gödselhantering är mycket nödvändigt. Under ramperioden ska den decentraliserade energiproduktion som allmänt bedrivs inom jordbruket och på landsbygden främjas så effektivt som möjligt bl.a. genom stödåtgärder och genom att undanröja lagstiftningsmässiga och administrativa hinder. En kombination av produktionen av livsmedel och energi förbättrar gårdsbruksenheternas lönsamhet och främjar samtidigt målen för bioekonomin liksom också självförsörjningen i fråga om energi och näringsämnen.

Konsumenternas val och matkompetens inverkar starkt på livsmedelssystemet och dess framtid. Konsumenternas köpbeslut grundar sig allt oftare inte bara på främjandet av den egna hälsan och välfärden utan också på produktionsdjurens välbefinnande, miljöbelastningen i produktionskedjan och på olika sociala aspekter och sysselsättningsfrågor. Finland har som mål att vara koldioxidneutralt år 2035. Utskottet anser att producenterna och jordbrukarna också bör få ekonomiskt stöd för övergången till koldioxidsnåla produktionsformer och produktionstekniker och för att stärka kolsänkorna och kolinnehållet i marken.

Utskottet konstaterar att en dålig fastighetsstruktur i kombination med strukturomvandlingen inom jordbruket leder till en ogynnsam konkurrenssituation för tillväxtinriktade gårdar. Framtiden för ägoregleringsverksamheten beror på finansieringen av nya regionala ägoregleringar. Med beaktande också av miljöaspekterna anser utskottet att det är viktigt att finansiera nya regionala ägoregleringar. Ägoreglering ska aktivt användas för att avhjälpa de betydande problemen i Finlands fastighetsstruktur.

Skogsbruket

Utskottet konstaterar att de direkta anslagen för skogsbruket stiger med cirka 2,14 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2019. Ökningen gäller huvudsakligen främjandet av vården av skogsnatur (2 miljoner euro) och vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (0,34 miljoner euro). Däremot slopas ett tillägg av engångsnatur till Arbetseffektivitetsföreningen för utvecklingsprojekt inom skogsbruket (-0,2 miljoner euro). Finansieringsmöjligheterna för utvecklingsprojekt inom skogsbranschen förbättras avsevärt, eftersom anslaget för främjande av naturresurs- och bioekonomi (30.40.22) i enlighet med regeringsprogrammet ökar med 22,8 miljoner euro.

Momentet för främjande av naturresurs- och bioekonomi innehåller anslag som är avsedda för utveckling av naturresurs- och bioekonomin, och det ger goda möjligheter exempelvis till genomförande av utvecklingsprojekt som sträcker sig över flera branscher. Under momentet finansieras bland annat utvecklingsprojekt inom ramen för det klimatprogram för markanvändningssektorn som ingår i regeringsprogrammet samt andra utvecklingsprojekt inom den nationella skogsstrategin 2025.

För Kemera-stöd enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet 30.40.44) föreslås 56,23 miljoner euro nästa år, dvs. anslagsbeloppet förblir detsamma som i år. Också beloppet av bevillningsfullmakten föreslås förbli på samma nivå som i år, dvs. 44 miljoner euro. Vid dimensioneringen av fullmakten har man beaktat att full-

makten ökades med 30 miljoner euro 2016 på det villkoret att ökningen beaktas som avdrag i fullmakten under de sista åren av stödsystemets giltighetstid.

Utskottet noterar att enligt nuvarande bedömning kommer ungefär lika mycket Kemera-stöd att bli outnyttjat under innevarande år som 2018. År 2018 blev 7,1 miljoner euro outnyttjat. I år blir däremot betydligt mindre bevillningsfullmakt oanvänd än året innan, dvs. cirka 20 miljoner euro. År 2018 blev 30,5 miljoner euro av bevillningsfullmakten oanvänd. Den bevillningsfullmakt som blir oanvänd i år står till förfogande för stödbeslut som fattas år 2020. Antalet stödbeslut som godkänts inom ramen för bevillningsfullmakten ökade med 7,8 procent fram till utgången av september i år jämfört med föregående år. Det beror till stor del på att efterfrågan på stöd för ombyggnad av skogsvägar ökade med 20 procent. De förbättrade stödvillkoren för skogsvägsprojekt i samband med en ändring av statsrådets förordning 2018 har på önskat sätt ökat markägarnas intresse för att förbättra skogsvägarnas skick.

Utskottet anser det mycket oroväckande att användningen av statligt stöd för tidig vård av plantbestånd har minskat stadigt efter den första tidens iver. Minskningen av tidig vård av plantbestånd påverkar på lång sikt skogarnas tillväxt och avverkningsmöjligheterna. För skogsägarkunder ska det finnas tillgång till tillräckliga skogsvårdstjänster när avverkningsarealerna ökar. Situationen kräver att aktörerna dels marknadsför de till buds stående anslagen, dels satsar på långsiktig rekrytering av arbetskraft. Utskottet ser det som mycket välkommet att jord- och skogsbruksministeriet i år har inlett en kampanj för Finlands skogscentral bland annat i syfte att höja antalet prestationer inom tidig vård av plantbestånd. I samband med kampanjen kan skogsägare och andra aktörer utifrån informationen om skogstillgångar och ett slyskogsindex göras uppmärksamma på behovet av plantvård. Utskottet anser det vara viktigt att den del av årets Kemera-anslag som eventuellt blir oanvänt överförs till nästa år via en tilläggsbudget.

Utskottet konstaterar att anslaget under moment 30.40.45 (Främjande av vården av skogsnatur) har höjts med 2 miljoner euro till 7 miljoner euro. Av detta belopp används cirka 6 miljoner euro till Kemera-miljöstödet och cirka 1 miljon euro till naturvårdsprojekt. Anslaget möjliggör åtgärder på en areal av totalt ungefär 3 400 hektar. Målet för handlingsplanen Metso är att före 2025 skydda sammanlagt 82 000 hektar genom miljöstöd och naturvårdsprojekt. Vid utgången av 2018 har drygt 45 300 hektar skyddats, varav 40 600 hektar genom miljöstödsavtal och 4 700 hektar genom naturvårdsarbeten. Utifrån den föreslagna anslagsnivån kan man före utgången av 2025 uppnå en genomförandenivå på cirka 65 000 ha, vilket är ca 79 procent av målnivån i statsrådets principbeslut. För att målet ska nås krävs en årlig nivå på cirka 10 miljoner euro från och med 2020 samt en betydande ökning av personalresurserna vid Finlands skogscentral för denna verksamhet.

Det är enligt utskottet mycket viktigt att se till att alla typer av landsbygdsområden (kärnlandsbygden och glesbygden) är livskraftiga. Jord- och skogsbruk ska kunna bedrivas på torvmarker med målet att samtidigt minska utsläppen. För bioekonomin är det särskilt viktigt att man sörjer för infrastrukturen, dvs. vägnätet och datakommunikationsförbindelserna. Skogsbruket behöver ständigt snabba datakommunikationsförbindelser i sin verksamhet. Skogsbioekonomin fungerar också i områden där all annan näringsverksamhet kan ha upphört.

Budgetpropositionen innehåller inom jord- och skogsbruksministeriums förvaltningsområde 1 miljon euro i tilläggsfinansiering av engångsnatur för att åtgärda det eftersatta underhållet av

Forststyrelsens konstruktioner och tjänster som stöder rekreationsanvändningen och naturturismen. Eftersättningen av underhållet beräknas uppgå till sammanlagt 9 miljoner euro (konstruktioner som stöder rekreationsanvändningen 7,5 miljoner euro, snöskoterleder 1 miljon euro och investeringar i digitalisering 0,5 miljoner euro). Utskottet konstaterar att ökningen är knapp i förhållande till behoven och att den inte på ett kontrollerat sätt kan minska det eftersatta underhållet av serviceutrustningen för naturobjekt som jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för. Detta tilläggsanslag av engångsnatur räcker inte för att utveckla verksamheten och göra sådana nyinvesteringar som naturturismen förutsätter.

Vägar

Utskottet har ovan betonat den stora betydelse som infrastrukturen har för skogsbruket. Ett fungerande vägnät och bannät har en central betydelse med tanke på såväl hela bioekonomin som alla funktioner på landsbygden. Det är också en grundläggande förutsättning för virkesproduktionen och virkesförsörjningen. Vägnätets dåliga skick, såsom brister i underhållet av vägar och broar, medför extra kostnader och försämrar på så sätt lönsamheten för bland annat skogsbrukslägenheter. De enskilda vägarnas skick spelar en stor roll både för dem som bor vid dem och för landsbygdsnäringarna. Det är nödvändigt att se till att vägarna rustas upp och underhålls.

Finansiering av forskning och landsbygdsrådgivning

För att främja landsbygdens livskraft och trygga servicen behövs förutom samhällets stöd också innovationer och nyföretagande samt spontan lokal utveckling. Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft baserar sig i framtiden allt mer på det starka kunnandet hos aktörerna inom livsmedelssystemet samt på utveckling och snabbt ibruktagande av innovationer. Innovationer är bland annat nya bioekonomiska produkter, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt.

Myndighets- och sakkunniguppgifterna utgör en dryg fjärdedel av Naturresursinstitutets verksamhet. De finansieras huvudsakligen genom institutets basfinansiering. Uppgifterna grundar sig såväl på inhemsk lagstiftning som på utländsk lagstiftning, särskilt EU-lagstiftning, samt på internationella överenskommelser som Finland har ingått. Inom området myndighets- och sakkunniguppgifter produceras information, datalager, statistik och experttjänster för det samhälleliga beslutsfattandet, näringslivet och medborgarna. Utskottet konstaterar att klimatförändringen och andra globala utvecklingstrender understryker betydelsen av naturresursekonomisk forskning inom såväl jordbruket som skogsbruket. I och med att de internationella överenskommelserna, styrningen och lagstiftningen inom dessa sektorer ökar, blir samtidigt behovet av myndighets- och sakkunniguppgifter större. Naturresursinstitutets kompetens och ställning som producent av nya lösningar inom bioekonomi och cirkulär ekonomi är starkt förankrade i de nationella värdekedjorna för bioekonomi. Många sektorer inom bio- och kretsloppsekonomin uppvisar kraftig tillväxt. Till stöd för tillväxten behövs allt starkare forskningsbaserad kunskap som stöder till exempel beslutsfattandet om investeringar i bioekonomi.

Statsrådets principbeslut om en totalreform av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering (5.9.2013) innehöll också en reform av den finansiella strukturen. Gradvis har cirka 19 miljoner euro av Naturresursinstitutets basfinansiering överförts permanent till nya finansiella in-

strument för forskning. Naturresursinstitutet har av de nya instrumenten på årsnivå lyckats få i genomsnitt endast cirka 2 miljoner euro för forskningsfinansiering. Dessutom har nedskärningar gjorts för att balansera de offentliga finanserna. Basfinansieringen för Naturresursinstitutet har således i snabb takt minskat från 95 miljoner euro 2014 till 74,1 miljoner euro 2019 (-21 procent).

Det grundläggande problemet med finansieringsreformen är att forskningsinstituten nästan uteslutande står för finansieringen av de nya instrumenten (andel 1/3 av den offentliga forskningen), medan pengarna delas ut till alla, inklusive universitet (andel 2/3 av den offentliga forskningen).

Utskottet fäster uppmärksamhet vid att de forsknings- och produktionsmiljöer som stöder Naturresursinstitutets forskning delvis är ganska föråldrade och i slutet av sin livscykel. De senaste årens nedskärningar i finansieringen har lett till en situation där det uppstått ett investeringsunderskott i fråga om lokaler och forsknings- och produktionsanläggningar (ca 3—4 miljoner euro). En reform av forskningsmiljöerna så att de stöder framtida forskning, effektivisering av produktionsprocesserna och processerna för insamling av material och uppföljningsuppgifter samt höjning av nivån på lokal- och arbetarskyddsförhållandena förutsätter en större satsning på investeringar 2019—2021 än den normala investeringsnivån.

Utskottet konstaterar att Naturresursinstitutets nuvarande forskningsresurser inte gör det möjligt att svara på bland annat de utmaningar som klimatförändringen medför. Av ovan anförda skäl förutsätter utskottet att forsknings- och innovationsfinansieringen för jord- och skogsbruket tryggas i budgeten.

Det är enligt utskottets åsikt viktigt att de ekonomiska regionerna med landsortskaraktär har tillgång till sådan heltäckande rådgivning som landsbygdsföretagen behöver och som erbjuder en stabil kunskapsbas för landsbygdsutveckling. Rådgivningstjänsternas betydelse framhävs särskilt till följd av de utmaningar som klimatförändringen medför. Tillgången till rådgivningstjänster bör säkras och utvecklas långsiktigt, både genom nationella och genom EU-medfinansierade insatser.

4H-verksamhet

Utskottet vill framhäva 4H-verksamhetens viktiga roll i fråga om att främja landsbygdens livskraft och attraktivitet genom att organisationen ordnar varierad fritidssysselsättning och serviceverksamhet, sysselsätter unga och ger dem möjlighet att pröva på företagsamhet i sin hemtrakt. Utskottet ser det som angeläget att ett tillräckligt anslag anvisas för 4H-verksamheten.

Fiskerihushållning

Utskottet ser det som viktigt att öka konsumtionen av inhemsk fisk. Andelen inhemsk fisk som fångas i kommersiellt syfte av den totala fiskkonsumtionen har minskat. Fisken i detaljhandeln är allt oftare importerad. Systemet med rådgivning för kommersiella fiskare bör fortsatt värnas.

I havsområdena är sälskador ett stort problem för yrkesfisket och fiskodlingen. Utskottet anser därför att regleringen av det ökade sälbeståndet måste vara effektiv med hänsyn till ett hållbart sälbestånd och att det måste betalas ut ersättningar för sälskador. Det är också viktigt att främja

det yrkesmässiga insjöfisket och underlätta marknadstillträdet för lokalt fångad fisk. Det är möjligt att effektivt avlägsna fosfor ur eutrofierade vatten med hjälp av effektivare yrkesmässigt karpfiske och planer för vård av fiskbestånd. Ambitionen bör vara att utöka det hållbara reduktionsfisket i havsområdet och i vissa eutrofierade insjöar och att förädla karpfiskar till livsmedelsprodukter. Dessutom bör karpfiskar nyttiggöras som djurfoder bland annat på pälsfarmer genom att utveckla kyl- och fryskedjan och logistiken. Samtidigt kan man främja den cirkulära ekonomin.

Utskottet ser det som mycket viktigt att återställa hotade bestånd av vandringsfisk. Målet bör vara att återställa vandringsfiskarnas naturliga fortplantningscykel i de viktigaste objekten i fiskvägsstrategin. I åmynningarna ska fiskens vandring och fiskbeståndens naturliga förökning och mångfald underlättas. Utskottet framhåller att det krävs långsiktiga finansiella resurser och åtgärder framför allt för att återställa laxbeståndens livscykel.

Vattenhushållning

Den nationella bioekonomiska strategin genomförs med hjälp av anslaget för främjande av naturresurs- och bioekonomi (30.40.22), som föreslås bli höjt. Utskottet vill framhålla att olika spets- och försöksprojekt inom bio- och kretsloppsekonomi har visat sig ha mycket positiva effekter bland annat för de naturliga vattnen och vattentjänsterna.

Det föreslås också att det anslag som föreslås för stöd till vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (30.40.31) höjs jämfört med nuläget. Av budgeten framgår dock inte i vilken utsträckning — om någon — tillägget gäller vattentjänstsektorn. Statens partiella stödfinansiering har haft och kunde fortfarande att ha en viktig roll i synnerhet för att få igång överkommunala vattentjänstprojekt. Genom regionala vattenförsörjningsprojekt — förbindelseledningar och matarledningar för avlopp, regionala avloppsreningsverk och arrangemang för vattenförsörjning — säkerställs vattenförsörjningens driftssäkerhet och förbättras servicenivån samtidigt som uppkomsten av en förnuftig och effektiv anläggningsstruktur främjas.

Viltskador

Enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen (105/2009) kan viltskador (orsakade av bl.a. stora rovdjur) ersättas bara inom ramen för statsbudgeten. För att ersättningar ska kunna betalas ut utan avbrott ska ett så stort anslag reserveras för ändamålet att det täcker in skadorna. Bland annat med tanke på hanteringen av bestånden anser utskottet att den nyligen fastställda förvaltningsplanen för vargbeståndet är ytterst viktig. Dessutom konstaterar utskottet att utöver vilt orsakar också bland annat vitkindade gäss och skarvar skador. Det är enligt utskottet också viktigt att tillräckliga medel anvisas för åtgärder som förebygger skador och att ersättningarna snabbt och till fullt belopp betalas till skadelidande. Hållbart fritidsfiske, jakt, insamling av naturprodukter och allemansrätten måste tryggas.

Skador orsakade av hjortdjur

Utskottet konstaterar att antalet skador orsakade av hjortdjur har ökat kraftigt under de senaste åren. Medan det år 2015 gjordes skadebedömningar av cirka 1 000 hektar skog, gjordes i fjol upp-

skattningar av 4 800 hektar skog. På basis av dessa uppskattningar betalades cirka 2 miljoner euro i ersättningar, medan ersättningsbeloppet 2017 var 1,4 miljoner euro. På grund av hjortdjursskador har granplantor planterats i områden som är naturligt olämpliga för den, vilket orsakar betydande förluster i trädbeståndets tillväxt och kvalitet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 8.11.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Ritva Elomaa saf
medlem Heikki Autto saml
medlem Markku Eestilä saml
medlem Satu Hassi gröna
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Mikko Savola cent
medlem Jenna Simula saf
ersättare Janne Sankelo saml.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

Avvikande mening 1

Motivering

Finländarnas nationella intresse står alltid i fokus för Sannfinländarnas politik, och är utgångspunkten för det vi arbetar för. Vi erbjuder finländarna arbete, trygghet och rättvisa. Ingen ska lämnas åt sitt öde. Alla finländare ska garanteras goda förutsättningar för framgång genom arbete och företagsamhet.

Vi försvarar också den finländska landsbygden och de flitiga företagarna på landsbygden; jordbrukarnas yrkesskicklighet måste tillmätas den uppskattning som den förtjänar. En skälig inkomstnivå måste tryggas för jordbrukarna, varvid också binäringarna måste beaktas. Det är viktigt att binäringarna utnyttjas för att landsbygden ska kunna hållas levande och jordbruk bedrivas i hela landet.

Under de senaste årtiondena har man inom jordbrukssektorn och hela landsbygden velat koncentrera sig på att öka gårdsstorleken på jordbrukarens bekostnad. Det är en följd av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Jordbrukarnas inkomster minskar återigen i och med EU:s nästa gemensamma jordbruksbudget (2021—2027), vilket återspeglas i en kraftig minskning av stöden. Detta leder till att småbrukens mark i värsta fall måste säljas billigt till stora gårdar som får stora investeringsstöd, vilket leder till att landsbygden avfolkas.

För att en sådan avfolkningstrend på landsbygden ska kunna stoppas behöver de finländska småbrukarna stöd. Det är bland annat fråga om ekonomiskt stöd som kan betalas till småbruksenheter vars gårdsstorlek är högst 5—25 hektar. Därför föreslår vi sannfinländare ytterligare satsningar på de nationella stöden. Utbetalningen av stödet måste inledas så snart som möjligt nästa år, 2020.

Man bör komma ihåg att avbytarsystemet förnyades på ett företagarorienterat sätt redan under förra valperioden. På grund av detta har det också gjorts finansiella nedskärningar i avbytarsystemet. Både Sannfinländarnas utskottsgrupp och riksdagsgruppen anser att avbytarservicen bör stärkas ytterligare på längre sikt, inte försvagas. Dessutom ser vi som riksdagsgrupp att tidsfristerna för utvecklingsåtgärderna bör vara tillräckligt långa, så att aktörerna bättre kan reagera eller förbereda sig på eventuella förändringar. Vi vill också fästa uppmärksamhet vid att det med tanke på företagarnas ork är ytterst viktigt att avbytarservice ordnas och bedrivs. Samtidigt har servicen en avgörande inverkan på djurens välbefinnande.

När man talar om avbytarsystemet har skillnaderna mellan de nuvarande områdena i fråga om tillgången till avbytare fått mindre uppmärksamhet. Det finns en risk för att avbytarsystemet på grund av reformen inte längre kommer att vara så flexibelt som tidigare. Av ovan nämnda skäl föreslår vi sannfinländare ytterligare åtgärder i form av finansiering, så att lantbruksföretagarnas ork kan tryggas på längre sikt. Dessutom är det viktigt att det finns tillräckligt med avbytare på alla områden. Med tanke på utvecklandet av jord- och skogsbruket är det likaså viktigt att styra resurser till utbildning inom naturresurssektorerna.

Vi bör också komma ihåg att Finland är världens nordligaste jordbruksmark. Sannfinländarna anser att särskilt binäringarna har stor betydelse för bevarandet av jordbruksproduktionen i vårt land. Med hjälp av dem kan man till exempel jämna ut eller öka inkomsterna. Därmed har binäringarna, exempelvis får- eller renskötseln, en viktig roll när det gäller att höja lönsamheten på vissa finländska gårdsbruksenheter. Lönsamheten är ett livsvillkor för att det över huvud taget ska finnas personer som är villiga att fortsätta med produktionen på gårdarna. Därför är det viktigt att vårt lands vargbestånd hålls på en rimlig nivå, särskilt i vissa delar av landet. Vargarna har dödat ett stort antal produktionsdjur och husdjur, bland annat jakthundar, på olika håll i landet. Det är allmänt känt att ersättningarna för rovdjursskador har sjunkit drastiskt redan i fjol. Enligt Sannfinländarna krävs det nu mer pengar för ändamålet, så att till exempel gårdsägare kan ansöka om skadestånd. När man dessutom tar hänsyn till renskötseln, som är en viktig huvud- och binäring i norra Finland, är det nödvändigt att föreslå ett tilläggsanslag för ersättande av skador orsakade av vargar. Likaså måste ersättningen för jakthundar som dödats av rovdjur motsvara det verkliga värdet.

Även i övrigt betonar vi sannfinländare att jakt är en del av den finländska livsstilen. Således ska ansvarsfull jakt tillåtas också i naturskyddsområden. Som utskottsgrupp vill vi också påminna om att vi inte behöver anvisningar från Bryssel om jaktlicens för vilt och rovdjur, utan licenserna måste kunna beviljas lokalt i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

Ett lönsamt jordbruk möjliggör livskraftiga gårdar och därmed sysselsättning i områden med landsbygdskaraktär. Genom jordbruket kan vi upprätthålla inte bara vår inhemska livsmedelsproduktion utan också försörjningsberedskapen i vårt land. Detta mål stöds också av en förbättring av telekommunikations- och bredbandsförbindelserna på landsbygden. Satsningar på detta ökar också livskraften, i form av annan företagsverksamhet på landsbygden och i glesbygden.

Vi sannfinländare inser att jordbruket befinner sig i en allvarlig kris som beror på EU, vår nationella politik och två år av missväxt. Om vi inte snabbt vidtar kraftfulla åtgärder kommer tusentals gårdar att stå på ruinens brant. Också tiotusentals jobb i livsmedelskedjan är i riskzonen. Utvecklingen hotar redan nu vår nationella säkerhet och försörjningsberedskap. Sannfinländarna kräver exempelvis att Finland stiftar en lag om inkomst från livsmedelskedjan. Lagen ska garantera att en skälig andel av konsumentpriset går i första hand till primärproducenterna men också till förädlingen, transporterna och handeln. Det blir då möjligt att utan att höja konsumentpriserna öka jordbrukarnas andel så att den täcker produktionskostnader, investeringar och en skälig lön för utfört arbete. Samtidigt vill vi också fästa uppmärksamhet vid den stora byråkrati som nästan alla jordbrukare utsätts för i sitt arbete. På andra gårdar är situationen redan så dålig att nästan hälften av arbetstiden går till annat än själva huvudarbetet, dvs. jordbruksarbetet. Vi måste få en ändring till stånd – och den ändringen måste utgå från EU:s håll.

Sannfinländarna är oroade över jordbruksnäringens framtid i vårt land. Vi vill att jordbrukarna i framtiden ska ha bättre möjligheter att sköta sina skogar på ett allt aktivare sätt — och på så sätt garantera skogsindustrin tillgång till virke även i fortsättningen. Det sker bäst genom tilläggssatsningar för att trygga stödet för hållbar virkesproduktion via Kemera-programmet. Det är också synnerligen viktigt att torvmarksodling och röjning av torvmark även i fortsättningen tillåts åtminstone till den del det är ett livsvillkor för många gårdar.

Slutligen vill vi lyfta fram det faktum att köttproduktionen i Finland redan är ansvarsfull och ekologisk. Även i övrigt har många åtgärder vidtagits inom jordbruket för att främja miljön och klimatet. Därför är det oansvarigt att skuldbelägga jordbrukarna.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet i sitt utlåtande beaktar vad som sägs ovan.

Helsingfors 8.11.2019

Ritva Elomaa ps
Mikko Lundén ps
Jenna Simula ps

Avvikande mening 2

Motivering

Jordbrukets lönsamhet

Lönsamheten inom jordbruket har fortsatt varit svag, och i ljuset av de ekonomiska nyckeltalen är helhetsbilden dyster. Trots den snabba ökningen av gårdarnas storlek har de ekonomiska resultaten försämrats från millennieskiftet till 2016. Då uppnåddes 2000-talets svagaste resultat. En lätt förbättring har skett under de senaste två åren, men den räcker inte till för att lösa lönsamhetsproblemet. Enligt Samlingspartiet har regeringen alltför långsamt tagit tag i de åtgärder som utredningsman Reijo Karhinen föreslagit.

Den finländska jordbruksproduktionen måste bli mer företagsinriktad och attraktiv särskilt för unga aktörer. Man måste satsa på producenternas kompetens och minska den administrativa bördan.

Med tanke på livsmedelsproduktionens framtid är det avgörande att jordbrukets lönsamhet utvecklas. Ju bättre priset på produkterna är, desto hälsosammare och livskraftigare blir marknadsmiljön. Samlingspartiet anser det vara viktigt att stöden betalas för genuin produktion, inte skenodling. Kontrollsystemet måste utvecklas så att det är jordbrukarorienterat och handledande. Vi uppmuntrar regeringen att vidta åtgärder för att stödja samarbete mellan jordbruksföretagen. Samarbetet kan utvecklas exempelvis inom biogasproduktionen.

Sunt förnuft i skyddsbesluten

Vi fäster uppmärksamhet vid den tioåriga beredningen och genomförandet av ett handlingsprogram för förbättring av livsmiljöerna. Vi anser att tryggandet av den biologiska mångfalden genom traditionsmiljöer, ängar, vallar och skogsbeten bättre lyckas genom stöd till aktiv odling än genom restaureringsåtgärder som vidtas i efterhand. Samlingspartiet betonar frivillighet i skyddsåtgärderna. Tvångsinriktade skyddsåtgärder orsakar störningar och onödigt motstånd bland skogsägarna. Det ska också i fortsättningen vara möjligt att utnyttja torvmarksskog för virkesförsörjningen.

Vi noterar att ett enögt skydd av myrar inte ger snabba klimatfördelar, i själva verket tvärtom. Återställandet av myrar kan leda till en situation där utsläppen, dvs. den globala uppvärmningen, ökar. Denna oönskade effekt kan pågå i årtionden, så anslaget skadar såväl klimatet som skogsindustrins virkesförsörjning och sysselsättningen. Vid restaureringen sätts rikligt med näringsämnen i omlopp, vilket kräver en lösning. Vi anser att det är viktigt att fortsätta med finansieringen av det frivilliga Metso-programmet. Programmet har ett brett stöd bland skogsägarna och experterna.

Sätt fart på matexporten

Samlingspartiet anser att Finland måste satsa mer på livsmedelsexporten. Regeringen främjar i nuläget inte livsmedelsexporten tillräckligt. Exportfrämjandet är i alltför hög grad beroende av tidsbundna projekt. Därför bör det bildas ett aktiebolag, Food from Finland, som med all energi och utifrån permanent expertis koncentrerar sig på en resultatrik export. Pengarna för detta fås från sparade projektmedel. Bildandet av ett aktiebolag förutsätter raskt samarbete mellan jord- och skogsbruksministeriet och arbets- och näringsministeriet. De alltför decentraliserade exportsatsningarna har inte gett resultat. Detta syns i handelsbalansen för livsmedel, som stagnerat på oroväckande negativ nivå (tre miljarder euro), även om läget i någon mån förbättras av transithandeln med norsk lax.

Nya matinnovationer måste kunna utvecklas och genomföras i Finland och exporteras till andra länder. Vi stöder främjandet av närproducerad mat och gårdsförsäljning som en del av insatserna för att stärka livsmedelsföretagen. Därför bör lagstiftningen lättare än för närvarande tillåta integrerad närförädling och direktförsäljning av mat, inklusive kött. Gårdarnas rätt till direktförsäljning måste främjas och avlivning på gården med kulgevärsmetoden tillåtas. Dessutom måste slakteriernas och andra livsmedelsanläggningars konkurrenskraft förbättras genom sänkta övervaknings-, inspektions- och tillståndsavgifter.

Iståndsättning av bastrafikledshållningen

Med tanke på landsbygdens livskraft är det viktigt att regeringen ser till att bastrafikledshållningen får tillräckliga anslag. Samlingspartiet anser att den årliga finansieringsnivån på 1,4 miljarder euro för bastrafikledshållningen är väsentlig för att garantera livskraften i hela landet. Finansieringen måste hållas på minst samma nivå under hela regeringsperioden.

Skatteåtstramningen av trafikbränslen försvagar i hög grad lönsamheten för näringsverksamheten på landsbygden och gäller i synnerhet invånarna i glesbygden, som av nödtvång måste använda egen bil. Samlingspartiet uttrycker en stark oro över den fortsatta ökningen av jordbrukets utgiftsstruktur som höjningen av bränsleskatten innebär.

Experterna har uppskattat att höjningen minskar utsläppen inom trafiksektorn med endast 0,7 procent. Detsamma konstateras i de yttranden som lämnats till utskottet, av vilka det klart framgår att trafikbränslets styrande effekt inte stärks.

När regeringen marknadsför höjningen av bränslebeskattningen som en betydande klimatgärning är det mot denna bakgrund åtminstone en förvrängning av verkligheten. Med andra ord höjs bränsleskatten endast till följd av de skattepolitiska målen.

Viltvård och jakt

Samlingspartiet är oroat över att vargflockar som permanent uppehåller sig i vissa områden hindrar medborgarna från att utöva sin traditionella kultur, såsom jakt med hundar. Regeringen måste också fästa uppmärksamhet vid det starkt minskande beståndet av skogsvildren i synnerhet i

Kajanaland och i närheten av östgränsen. Renarna lever i samma områden som vargarna. Även de skador som stora rovdjur orsakar renskötseln ligger ständigt på en ohållbar nivå.

Samlingspartiet förutsätter att regeringen håller fast vid det som sägs i regeringsprogrammet, det vill säga att förutsättningarna för jakt ska tryggas och rekryteringen av nya utövare främjas. Detta innebär att medborgarnas förutsättningar för jakt inte får hindras genom nya jaktförbud i naturskyddsområden.

Förekomsten av olika slag av störningar har ökat på statens marker, och därför har också behovet av jakt- och fiskeövervakning ökat. Situationen skulle kunna underlättas med ett årligt tilläggsanslag på cirka 200 000 euro.

Forststyrelsens jakt- och fisketjänster har inte heller tillräckliga resurser för att sköta de åtgärder för främjande av vandringsfiskarnas livsmiljöer och fisketurismen som nämns i regeringsprogrammet.

Reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik dröjer

Samlingspartiet är oroat över förhandlingsläget angående EU:s gemensamma jordbrukspolitik, där man fortfarande ligger kvar i startgroparna. Finlands regering måste vid förhandlingarna hävda det finländska jordbrukets vitala intressen. Enligt Samlingspartiet bör de stödpolitiska metoderna stärka den aktiva odlingen och möjliggöra fortsatt jordbruk i de nordliga förhållandena. Stöden ska riktas till att främja ett aktivt och modernt jordbruk.

Enligt regeringsprogrammet bereder sig Finlands regering dock redan på förhandlingsförluster och är redo att kompensera detta genom nationella anslag. Vi anser att detta visar på en förlustmentalitet, trots att förhandlingarna knappt har inletts. Det ger fel signaler under förhandlingarna.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 8.11.2019

Heikki Autto
Markku Eestilä
Janne Sankelo